

## Lleis ordinàries

### Llei 22/2013, del 28 de novembre, en què s'estableixen mesures contra la morositat

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 28 de novembre del 2013 ha aprovat la següent:

Llei 22/2013, del 28 de novembre, en què s'estableixen mesures contra la morositat

#### Exposició de motius

Tot i que l'ordenament jurídic andorrà ja conté les normes de dret positiu sobre la mora del deutor es pretén introduir una innovació segons la qual el venciment de certes obligacions es fixi per llei en una data determinada, i faci néixer el dret a percebre interessos de mora sense necessitat d'un requeriment.

Més enllà del que preveu el dret comú sobre aquesta matèria, i el que la jurisprudència dels tribunals ha estatut al respecte, i amb la finalitat de reforçar el principi constitucional de seguretat jurídica, es fa necessari establir una normativa de la qual es derivi el termini d'acompliment d'aquelles obligacions pecuniàries i, per tant, el moment en què s'inicia la mora pel que respecta a les obligacions entre empresaris, així com les conseqüències de la mora.

El termini que s'estableix en aquesta Llei perquè es produeixi la mora és de 60 dies des que es considera contra la obligació de pagament, que és un termini que es pot considerar adequat al costum en la matèria, i a partir del qual s'estableixen uns interessos que penalitzen al deutor.

Tanmateix, s'estableix, d'una banda, que per acord entre les parts es pot escurçar aquest termini màxim, en quin cas la mora es produirà, a tots els efectes previstos en aquesta Llei, en el termini pactat; i, de l'altra, que per acord de les parts es pot ampliar aquest termini, si bé en cap cas a més de 90 dies des que es considera

contra la obligació de pagament. En tots els supòsits, produïda la mora s'han de meritjar els mateixos interessos.

En efecte, fins aquest moment, l'única conseqüència de la mora és el deure de pagament de l'interès legal, entès com el preu del diner. En aquesta Llei es preveu que la mora comporti que el deutor hagi de pagar el doble de l'interès legal, com a sanció.

D'altra banda, fins aquest moment, l'Administració, tant la general com la comunal, es regeix per uns procediments especials per fer front al pagament de les despeses generades per la contractació de béns, obres i serveis, que es troben recollits a la Llei general de les finances públiques de 19 de desembre del 1996, i a la Llei 10/2003, del 27 de juny, de les finances comunals.

Tanmateix, i amb la finalitat que no es produeixin distorsions en la cadena de pagaments-cobraments entre empresaris, i compte tingut que l'Administració és qui celebra la major part dels contractes de quantia més important, s'ha considerat la necessitat que l'Administració adequi els terminis dels seus pagaments amb els empresaris amb els quals contracta, de la mateixa forma que ho han de fer els empresaris entre ells.

En cas contrari, es produiria el fet que l'empresari que ha contractat amb l'Administració podria trobar-se en el supòsit indesitjable de tenir l'obligació de pagar i, de no fer-ho, haver de suportar l'interès de mora, sense haver cobrat de l'Administració.

En el capítol primer, de disposicions generals, s'estableixen les definicions i l'àmbit d'aplicació de la Llei.

En el capítol segon es preveu que el termini en què, com a màxim, s'ha de realitzar el pagament de les obligacions pecuniàries que recauen dintre de l'àmbit d'aplicació de la Llei, és de 60 dies naturals des dels supòsits previstos per a la generació del deute. Es preveu el pacte en contrari en el sentit apuntat més amunt.

S'estableixen com a excepcions a les disposicions d'aquesta Llei els deutes derivats d'operacions comercials en les quals intervinguin consumidors, i els deutes d'empresaris sotmesos a procediments de cessació de pagaments o fallida.

També s'estableix que la mora de les obligacions pecuniàries que es troben en l'àmbit d'aplicació de la Llei comporta el pagament d'un interès equivalent al doble de l'interès legal. A més, el creditor pot reclamar totes les despeses generades per al cobrament del crèdit.

Finalment, el capítol tercer sanciona amb nul·litat les clàusules abusives que es puguin incloure en els contractes per deixar sense efecte les disposicions d'aquesta Llei.

La Llei es complementa amb una disposició transitòria i una disposició final.

#### Capítol primer. Disposicions generals

##### Article 1

##### Definicions

Als efectes d'aquesta Llei es considera com a:

- Empresari: qualsevol persona física o jurídica que actua en l'exercici de la seva activitat econòmica i/o professional, incloses les societats públiques.

- Administració: el Govern d'Andorra, els comuns, els quarts, les entitats parapúbliques andorranes, i els organismes autònoms o les entitats de dret públic andorranes.

- Negoci:

a) l'acord, contracte o conveni amb transcendència econòmica celebrat entre empresaris pel subministrament d'obres, béns i mercaderies o per la prestació de serveis.

b) l'acord, contracte o conveni amb transcendència econòmica celebrat entre l'Administració i un empresari.

- Morositat: l'incompliment dels terminis contractuals o legals de pagament.

- Termini de pagament: tots els dies naturals de l'any, i són nuls els pactes que exclouin del còmput els períodes de vacances.

##### Article 2

##### Àmbit d'aplicació

1. Les disposicions d'aquesta Llei s'apliquen a tots els pagaments que s'han de fer per:

a) negocis celebrats al Principat d'Andorra entre empresaris o entre l'Administració i empresaris,

b) negocis celebrats a l'estranger entre empresaris, i en el que una part té domicili al Principat d'Andorra, si en aquest negoci s'ha realitzat de forma expressa una manifestació de subjecció a la llei andorrana.

2. Queden fora de la regulació d'aquesta Llei:

a) Els pagaments que s'han de realitzar per operacions en les quals intervinguin consumidors;

b) Els pagaments que estiguin sotmesos a procediments de cessació de pagaments o fallida.

### **Capítol segon. Termini de pagament, mora, interès i indemnització**

#### **Article 3**

##### *Termini de pagament*

En els negocis als quals es refereix l'article 2 d'aquesta Llei el termini de pagament es produeix:

1. De forma genèrica:

a) Als 60 dies després de la data en la qual el deutor hagi rebut la factura o un document equivalent.

b) Si la data de recepció de la factura o del document equivalent és dubtosa, als 60 dies després de la data de recepció de les mercaderies o prestació dels serveis.

c) Si el deutor rep la factura o document equivalent abans que els béns o els serveis, als 60 dies després del lliurament dels béns o de la prestació dels serveis.

d) Si legalment o contractualment s'ha establert un procediment d'acceptació o de comprovació en virtut del qual s'ha de verificar la conformitat dels béns o dels serveis, i si el deutor rep la factura o el document equivalent abans o en la data en què té lloc aquesta acceptació o verificació, als 60 dies després de la data d'acceptació o de verificació. No obstant això, el pagament no podrà excedir els 60 dies des de la data de lliurament dels béns o de la prestació dels serveis.

2. En el supòsit a) de l'anterior apartat, i en cas que s'agrupin factures en una factura-resum, als efectes de facilitar el pagament, i sempre que aquesta factura compregui béns o serveis lliurats en un termini de temps no superior a 15 dies, el còmput s'inicia a la meitat del termini comprès a la factura resum.

3. Els terminis establerts a l'apartat 1 d'aquest article es poden escurçar per acord entre les parts, en quin cas la mora es produirà, a tots els efectes previstos en aquesta Llei, en el termini pactat.

4. Els terminis establerts a l'apartat 1 d'aquest article es poden ampliar per acord entre les parts fins a un màxim de 90 dies.

#### **Article 4**

##### *Mora*

L'obligat de pagament incorre en mora si en el termini i condicions que s'han establert a l'article anterior no ha satisfet el pagament, i sempre que el creditor hagi complert amb les seves obligacions contractuals i legals. En aquest supòsit, la mora és automàtica i es produeix sense necessitat d'avís o requeriment.

La mora comporta el pagament dels interessos previstos al següent article, llevat del cas que el deutor provi que el retard en el pagament no li és imputable.

El deutor no ha de pagar els interessos establerts en l'article següent si s'estableix una compensatio morae, una novació o homologació judicial d'acord de refinançament.

Quan el deutor ho sigui perquè, tot i haver pagat ja ell al seu proveïdor a la bestreta, no hagi rebut l'entrega de la prestació contractada, podrà també reclamar la percepció de l'interès moratori.

#### **Article 5**

##### *Interès*

La mora comporta que sobre la quantitat deguda es generi l'interès igual al doble de l'interès legal vigent en el moment en què es produeix la mora.

#### **Article 6**

##### *Indemnització*

Quan el deutor incorre en mora, a més de l'interès establert a l'anterior article,

el creditor té dret a reclamar una indemnització per les despeses raonables en què hagi incorregut per al cobrament del crèdit a partir del moment de la mora.

En cas que la reclamació sigui superior a 30.000 euros, aquestes despeses no podran superar el 15% de l'import degut.

### **Capítol tercer. Nul·litat de clàusules abusives**

#### **Article 7**

##### *Nul·litat de clàusules abusives*

Són nul·les les clàusules dels contractes que continguin condicions abusives pel que respecta al termini per al pagament de les obligacions, a l'obligació de renúncia a la indemnització o a l'interès de demora. En particular, són nuls els pactes que estableixin un termini de pagament superior al previst a l'article 3.4, els que obliguin al creditor a renunciar a la indemnització de cobrament determinada a l'article 6 o els que estableixin un interès de mora inferior al previst a l'article 5.

#### **Article 8**

##### *Integració del contracte*

El jutge que declara la nul·litat d'una clàusula per abusiva integra el contracte amb facultats moderadores sobre els drets i obligacions de les parts.

### **Disposició transitòria**

Les disposicions d'aquesta Llei s'apliquen als negocis celebrats després de la publicació d'aquesta Llei.

No obstant això, i durant el termini màxim de 24 mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, aquells empresaris que hagin atorgat un contracte amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, i que pel compliment de les seves prestacions en aquest hagin atorgat contractes amb tercers o els hagin d'atorgar, podran establir amb aquests tercers creditors terminis de pagament superiors als establerts a la Llei. Perquè sigui aplicable aquest paràgraf, els contractes amb tercers hauran de tenir una vinculació directa amb aquell atorgat abans de l'entrada en vigor de la Llei, ja sigui per la subcontractació de les prestacions, ja sigui per proveir-se de béns o serveis necessaris per al compliment d'aquestes prestacions.

## Disposició final

La present Llei entra en vigor als tres mesos de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 28 de novembre del 2013

*Vicenç Mateu Zamora*  
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

|                                                                                          |                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| <i>François Hollande</i><br>President de la<br>República Francesa<br>Copríncep d'Andorra | <i>Joan Enric Vives Sicília</i><br>Bisbe d'Urgell<br>Copríncep d'Andorra |
|------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|

## Llei 23/2013, del 28 de novembre, de dissolució de la Société de développement du tourisme en Andorre

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 28 de novembre del 2013 ha aprovat la següent:

Llei 23/2013, del 28 de novembre, de dissolució de la Société de développement du tourisme en Andorre

### Exposició de motius

La Société de développement du tourisme en Andorre es va crear per Decret del Consell General el 13 de juliol del 1992 com una societat de responsabilitat limitada de dret francès, sota la denominació de Société de développement du tourisme en Andorre SARL, amb domicili a París. El Govern i el Centre Nacional d'Informàtica d'Andorra van ser autoritzats pel Consell General per constituir la Société de développement du tourisme en Andorre.

En origen la Société de développement du tourisme en Andorre tenia per objectiu assegurar el desenvolupament del turisme al Principat d'Andorra, realitzant tota classe d'operacions industrials, comercials o financeres aptes per al compliment d'aquest objectiu. La creació d'aquesta societat va ser motivada pel trasllat de la Casa d'Andorra a París, o sigui, de l'Oficina de Turisme d'Andorra a París, al nou local de l'avinguda de l'Opéra, número 26, atès que per obtenir

el traspàs i el subsegüent arrendament de l'esmentat local comercial va ser necessari justificar que s'hi exerciria una activitat de caràcter comercial, necessària per conservar el valor arrendatari de l'immoble.

El 13 de desembre del 2001, el Consell General va aprovar la Llei de dissolució del Centre Nacional d'Informàtica d'Andorra, i va disposar que el Govern se subrogava en totes les relacions jurídiques. D'aquesta manera el Govern va esdevenir l'únic soci de la Société de développement du tourisme en Andorre.

El 20 de setembre del 2007 el Consell General va aprovar la Llei 13/2007, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA, com la fórmula o el sistema més adequat per portar a terme les tasques que l'Administració pública assumia en l'àmbit turístic en general, inclosa l'organització de la xarxa d'oficines nacionals i estrangeres que permetés millorar la competitivitat turística del Principat d'Andorra. Des del 2008, any d'inici de les activitats de la societat pública Andorra Turisme, SA, les tasques de la Société de développement du tourisme en Andorre han estat progressivament assumides per Andorra Turisme.

L'11 d'abril del 2012 el Govern va aprovar el nou model de presència d'Andorra en els mercats turístics potencials, i el tancament de les oficines de turisme del Principat a París i Barcelona. Aquest nou model va ser proposat per la societat Andorra Turisme, SA, per optimitzar els recursos econòmics i humans destinats a les oficines de turisme d'Andorra a l'estranger, i per unificar les funcions i accions en totes les àrees comercials, centralitzar l'activitat en un pla comercial únic, i disposar d'un nou equip comercial. Per tot això, ja no hi ha motiu per mantenir en actiu la Société de développement du tourisme en Andorre.

### Article únic

Es dissol la Société de développement du tourisme en Andorre, societat de responsabilitat limitada de dret francès, creada per Decret del Consell General el 13 de juliol del 1992.

## Disposició derogatòria

Quan entri en vigor aquesta Llei quedarà derogat el Decret del Consell

General de creació de la Société de développement du tourisme en Andorre.

## Disposició final primera

Es faculta el Govern per dictar les disposicions necessàries per acomplir aquesta Llei, i procedir a la dissolució i l'extinció definitiva de la Société de développement du tourisme en Andorre.

## Disposició final segona

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 28 de novembre del 2013

*Vicenç Mateu Zamora*  
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

|                                                                          |                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Joan Enric Vives Sicília</i><br>Bisbe d'Urgell<br>Copríncep d'Andorra | <i>François Hollande</i><br>President de la<br>República Francesa<br>Copríncep d'Andorra |
|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|

## Llei 24/2013, del 28 de novembre, de creació del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers d'Andorra

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 28 de novembre del 2013 ha aprovat la següent:

Llei 24/2013, del 28 de novembre, de creació del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers d'Andorra

Des de sempre la professió d'infermeria ha estat dedicada a l'atenció autònoma i en col·laboració dispensada a persones de totes les edats, famílies, grups i comunitats, malalts o no, i en totes circumstàncies. Comprèn la promoció de la salut i la prevenció de malalties. La professió d'infermer/a respon, doncs, a determinades necessitats socials d'interès públic a les quals dona solució amb actuacions específiques. El reconeixement acadèmic i formatiu d'aquesta professió és fruit del disseny curricular de les formacions per a la titulació específica per poder-la exercir.